

ONDERZOEK

Racisme en aanzetten tot geweld in gesloten Facebookgroep politie

31 augustus 2020

Steven Vanden Bussche

(Foto: © Olivir Gouallec (Belga))

In een gesloten Facebookgroep schuwen politiemensen en gepensioneerd politiepersoneel racistisch taalgebruik niet. In een aantal commentaren wordt bovendien geweld verheerlijkt en enkele keren wordt opgeroepen tot actie. Dat blijkt uit een analyse van de commentaren onder berichten die tijdens de maand augustus gepost werden in de Facebookgroep "Thin Blue Line Belgium".

Dit artikel zou iedereen in 2020 gelezen moeten hebben, volgens Tom Cochez

De politie stond het voorbije jaar meermaals in het oog van de storm. Na het overlijden van **George Floyd** zag de **Black Lives Matter**-beweging in de Verenigde Staten haar aanhang groeien. Maar ook in eigen land werd excessief politiegeweld een thema. Misbruik van het geweldsmonopolie is nefast voor een democratie. Af en toe uit zich dat in zware incidenten die de media halen, maar veel vaker gaat het om kleinere pesterijen, soms gestuurd door racisme. Het werk op het terrein zorgt voor begrijpbare frustraties en ook agenten zelf krijgen af te rekenen met geweld. Maar hoe onaanvaardbaar ook, het kan machtsmisbruik en racisme nooit legitimeren.

Afgelopen zomer doorploegde Steven Vanden Bussche een gesloten Facebookgroep voor politiemensen. Meermaals zagen we hem groen wegtrekken bij het lezen van racistisch taalgebruik, de verheerlijking van geweld en de oproepen tot actie. Kort na publicatie van het artikel [opende het parket een onderzoek](#).

Tom Cochez is journalist en mede-oprichter van Apache.

[> bekijk ook de keuze van de rest van het team](#)

Afmaken. De enige remedie. Ongedierte. Verdolgen is de boodschap. Zo reageren (gepensioneerde) politiemensen op berichten over moeilijkheden tussen de politie en jongeren met een migratieachtergrond.

Methode

Apache kreeg voor korte tijd toegang tot de Facebookgroep en las het gros van de berichten (en commentaren) uit de maand augustus. Van alle schokkende en racistische uitspraken en verheerlijking of oproepen tot geweld, werd een screenshot genomen. Een selectie van dit materiaal werd in het artikel gebruikt. Enkele uren na publicatie van dit artikel, werd de groep verborgen voor zoekresultaten op Facebook.

'Tuig', 'kansenparel', 'gespuis', 'uitschot', 'ongedierte', 'ratten', 'addergebloed', 'dit soort', 'die wezens'. Dit vocabularium komt uit reacties op posts in diezelfde groep waar ruim 6.700 politiemensen lid van zijn. In de Facebookgroep "**Thin Blue Line Belgium**" werden in augustus vooral berichten gedeeld en becommentarieerd over rellen en arrestaties in binnen- en buitenland.

De privé-groep is strikt voorbehouden voor leden van de geïntegreerde politie. Zowel actieve politiemensen als gepensioneerden zijn welkom, weliswaar enkel met hun privé-account. Lid worden kan niet automatisch. Wie deel wil uitmaken van de groep moet bewijzen dat die lid is of was van de politie. Er wordt tot slot opgeroepen om leden te melden die om één of andere reden 'de firma' verlieten of moesten verlaten. De beheerder wil 'niets liever' dan een 'zuivere' groep met enkel collega's.

De meeste berichten die in de groep geplaatst worden, zijn afkomstig van de **openbare omroep** of **commerciële nieuwssites**, maar er worden ook posts gedeeld van **extreemrechtse groepen** zoals 'Pegida Nederland' of 'Nederland is van ons'.

De privé-groep is strikt voorbehouden voor leden van de geïntegreerde politie

Racisme

De posts op de Facebookpagina worden doorgaans druk becommentarieerd of er ontspinnen zich discussies onder de leden. Het blijft in een deel van de commentaren duidelijk niet bij kwetsend, schokkend of verontrustend taalgebruik. In een aantal gevallen worden jongeren met migratieachtergrond duidelijk en herhaaldelijk ontmenselijkt, door hen bijvoorbeeld als 'addergebloed', 'ratten' of 'ongedierte' te beschrijven. Het is net door die stap te zetten, dat er geflirt wordt met de grenzen van het strafbare.

Het blijft niet beperkt tot het gebruik van racistische scheldwoorden in commentaren.

In een aantal gevallen wordt het geweld verheerlijkt of aangemoedigd

Maar het blijft ook niet bij het gebruik van racistische scheldwoorden in commentaren.

In een aantal gevallen wordt het geweld verheerlijkt of aangemoedigd. Er worden ook arrestatietips uitgewisseld die niet in de boekjes voorkomen.

Een bloemlezing op basis van een aantal incidenten uit de maand augustus:

In het weekend van 8 augustus verschijnen mediaberichten over onrust in **Knokke-Heist**. Onder een filmpje van een gebruiker laat een oudgediende in zijn trukendoos kijken:

Bij het onderbrengen in het voertuig eerst zeggen: Pas op voor uwe kop", dan efkens een duwtje zodat hij tegen de carrosserie kletst met zijne kop, en dan zeggen: " Ik heb nog gezegd dat ge moest oppassen voor uwe kop bij het instappen". Dat hielp altijd. Zs waren ineens kalm.

Datzelfde weekend was er ook een vechtpartij op het strand van **Blankenberge**, waarbij de menigte zich tegen de politie keerde. Van bij de eerste berichten wordt vooral solidariteit uitgedrukt met collega's, maar in de navolgende berichten gaat het hard in het omschrijven van jongeren in de commentaren. Enkele voorbeelden:

Collega's in Blankenberge kregen ook concrete tips om de problemen aan te pakken, waaronder:

Screenshot Facebookgroep Thin Blue Line Belgium

Screenshot Facebookgroep Thin Blue Line Belgium

Een bericht over de aanhouding van een dader krijgt onderstaande commentaar:

Het terugdrijven in zee komt ook voor in een commentaar onder een bericht van Pegida Nederland over een incident in de Dom van **Milaan**.

Op het strand van Sint-Anneke (**Antwerpen-Linkeroever**) zijn er op 11 augustus onrusten. De oplossingen liggen ook daar voor de hand: 't Scheld indrijven, het recht in eigen handen nemen, klinkt het.

Keelgreep

Gebruikers van de Facebookgroep krijgen het duidelijk op hun heupen van een bericht over een jongere die zich op de regionale zender TV OOST bekloeg over politiegeweld op een recreatiedomein in **Sint-Niklaas**. “Niet hard genoeg” of “Nog veel harder optreden tegen gespuis”, klinkt het bij leden.

De gebruikte ‘keelgreep’ wordt ook goedgekeurd. “Die trut had van mij ook al lang tegen de grond gelegen”, klinkt het over een omstaander die reageerde. “Zo moet er opgetreden worden.” Gelijkaardige reacties zijn er ook te lezen bij een filmpje over een fouille in Brussel: “Ik had hem al lang een lap gegeven”.

Stoere praat of niet, dit komt uit het klavier van mensen die in de maatschappij beschikken over het monopolie op geweld. Er wordt nog meer opgeroepen om geweld te gebruiken, niet alleen met de vuisten. Wanneer half augustus één van de relschoppers in Blankenberge de politie in **Brussel** uitdaagt en omstaanders zijn arrestatie verhinderen, is volgende commentaar te lezen:

Uit de Facebookgroep ‘Nederland is van ons’ wordt op 15 augustus een bericht gedeeld van Braziliaanse agenten met wapens “laten zien hoe je met tuig om moet gaan”. Er ontspint zich een gesprek over kunnen versus mogen en wat vroeger mogelijk was. “Maar de politiek durft niet”, klinkt het besluit.

Op 19 augustus waren er rellen op de Champs-Elysées in **Parijs** na de overwinning van Paris-Saint-Germain. Gebruikers schuwen racistische bewoordingen niet. Oproepen tot geweld evenmin.

Diezelfde dag valt het volgende te lezen onder een post gedeeld uit de Facebookgroep “Vrijheid & Recht”. Die ging over moeilijkheden in Oostende.

Het racisme en het opruiende taalgebruik uit sommige commentaren staat eind augustus in schril contrast met het gros van de reacties rond het overlijden van Slovaakse man **Joseph Chovanec** in **Charleroi**. De Hitlergroet wordt dan wel afgekeurd, maar over de interventie zelf wordt opgeroepen tot terughoudendheid, tot het gerechtelijk onderzoek is afgerond. Er klinken ook vaak vergoelijkende woorden. Sommigen menen dat de beelden gelect zijn “om de politie in diskrediet te brengen”. Media die over die zaak berichten bezondigden zich dan ook aan “tabloidjournalistiek” of verspreiden “bagger”.

Geen zelfregulering

Een analyse van honderden reacties leert dat er door de medegebruikers amper gereageerd wordt op racistisch taalgebruik en de oproepen tot geweld. Integendeel, gebruikers durven wel eens in te stemmen door het gebruik van emoticons. Ook de moderator van de pagina lijkt geen actieve rol te spelen.

Tja, als je dergelijke foto laat nemen en posten solliciteer je geheid naar commentaren met verwijzing nr de jaren 30 🙄

NW
S vrt
VRT NWS
@vrtnews

Politie breekt tentenkampen transmigranten af in Zeebrugge [#vrtnews](https://vrtnews.be/p.3BMmbaenX?t=...)

Er is in de groep gebruikers amper een afkeurende reactie te lezen op (ex-) politiemensen die over de schreef gaan.

Wanneer een lid een bericht post over een foto van poserend politiepersoneel voor in beslag genomen dekens en slaapzakken van transmigranten in Zeebrugge, krijgt die zelfs de wind van voren.

De man had het 'aangeduid' om zijn collega's te waarschuwen voor de reacties die dergelijk fotomateriaal opleveren. Ook hier klinkt vooral onbegrip over de perceptie van dergelijke beelden voor het hele politie-apparaat.

Op een artikel over etnisch profileren, naar aanleiding van een verontwaardigde reactie op een mogelijke geval van etnisch profileren in de Gentse Blaarmeersen, krijgt waarnemend burgemeester Elke Decruynaere (Groen) het hard te verduren. Het is een van de weinige keren dat medegebruikers ingrijpen. "Linkse hippies en rechtse rakkers ! Stop met dat gezeik over links of rechts... Politie wordt gedacht niet aan politiek te doen", klinkt het.

Bezorgd

De vrijheid van meningsuiting houdt in ons land in dat schokkende, kwetsende of verontrustende uitspraken gedaan kunnen worden. Het aanzetten tot discriminatie of het oproepen tot geweld, stuit wel op strafbare grenzen. Raciale misdrijven zijn gecorrectionaliseerd en daarover hebben rechtbanken al uitspraken gedaan. Belangrijk is evenwel de context waarbinnen die uitspraken gedaan worden.

UNIA, de onafhankelijke openbare instelling die discriminatie bestrijdt en gelijke kansen bevordert, focust in haar onderzoeken op herhaling in de publieke sfeer. Een besloten Facebookgroep is overigens ook publiek. UNIA kijkt in onderzoeken naar Facebookgroepen vooral naar herhaling van gebruikers en ook naar de rol van paginabeheerders. Plaatsen zij bijvoorbeeld doelbewust posts die

racistische of discriminerende reacties uitlokken en reageren ze wanneer leden een mistap begaan?

Een inhoudelijke beoordeling van de uitspraken die verschenen op "Thin Blue Line Belgium" kan UNIA niet doen, aangezien het de Facebookpagina niet zelf onderzocht.

“Racisme staat hoog op de maatschappelijke agenda, politiegeweld en eventueel racistisch politiegeweld ook”, reageert UNIA-directeur **Els Keytsman**. “In die zin maakt het ons bezorgd dat politiemensen op die manier uitlatingen doen op sociale media, net omdat het aantoont hoe men kijkt naar mensen uit bepaalde bevolkingsgroepen.”

Professor **Antoinette Verhage** (Institute for International Research on Criminal Policy ICRP/UGent) merkt op dat, los van het feit dat het uiten van discriminerende taal niet is toegestaan, artikel 132 van de **Wet op de Geïntegreerde Politie** meldt dat politiemensen de waardigheid van het ambt niet in het gedrang mogen brengen, ook niet buiten de uitoefening van het ambt. Dat staat overigens ook nog eens vermeld in artikel 14 van de **Deontologische Code**.

- Lees uitgebreide reacties op: "[**Aan het werk of niet, politie moet dergelijk gedrag vermijden**](#)"

Frustraties

Uit heel wat reacties blijkt duidelijk dat er bij politiemensen (die reageren op de facebookposts) flink wat frustraties leven over de manier van werken op sommige plaatsen, zoals in de hoofdstad. Er is ook flink wat ongenoegen over de werking van Justitie. Het vervolgingsbeleid van het parket, bijvoorbeeld rond geweld tegen de politie, maar ook de werking van rechtbanken, bijvoorbeeld over het aanhoudingsbeleid of de bestraffing van veelplegers, wordt vaak door de mangel gehaald.

De posts tonen ook geregeld dat veel agenten het geloof in het huidige politiek bestel verloren hebben. In een aantal gevallen wordt een openlijke voorkeur voor extreemrechts geuit. Verschillende aangehaalde sloganeske reacties zouden perfect uit extreemrechtse pamfletten geplukt kunnen worden.

Vooraf 'links' moet het ontgelden. Het zijn de 'sossen' die de bonen moeten vreten, maar ook de

'bakfietsers' van Groen.

De 'linkse' media heeft het overigens ook verkorven voor een groot deel van het politiepersoneel dat actief is op die Facebookpagina.

De drie beheerders van de groep werden gecontacteerd, maar reageerden (voorlopig) niet.

Uitgelichte afbeelding Foto (Belga (c) Olivier Gouallec)

Update: de Facebookgroep werd niet verwijderd na publicatie van dit artikel maar verborgen voor zoekresultaten en andere plekken op Facebook.

📌 **Nieuws, Dossier Wat iedereen in 2020 gelezen moet hebben, UGent, racisme, discriminatie, Unia, Els Keytsman, geïntegreerde politie, Facebookgroep, Thin Blue Line Belgium, Antoinette Verhage**

Steven Vanden Bussche studeerde geschiedenis aan de UGent, gaf een tijdlang les in het volwassenenonderwijs en is sinds 2005 in de journalistiek actief. Sinds 2017 onderzoekt en schrijft Steven voltijds voor Apache.

Lees alle artikels van Steven Vanden Bussche →

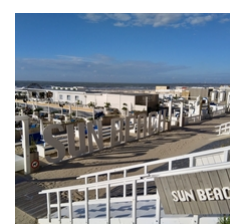
LEES OOK

Esmeralda Borgo / 16-11-2020

Nieuwe bestemming recreatiegebieden in Stekene zorgt voor chaos

Oost-Vlaanderen hertekende haar ruimtelijke planning. Verschillende bewoners van recreatiegebieden in Stekene zijn daarvan de dupe.

Steven Vanden Bussche / 10-08-2020

Strandbars overspoelen Belgische kust

Het aantal strandbars aan de Belgische kust is op vijf jaar tijd quasi verdubbeld. Kustgemeenten kunnen tot de helft van 'hun' strand in concessie geven. Dat leidt tot druk op het...

Tom Cochez / 23-07-2020

Hoe Fernand Huts in alle discretie zijn eigen wijk mag bouwen

In de wijk rond Katoen Natie koopt en verbouwt Fernand Huts op grote schaal huizen om er huurappartementen van te maken. Deze 'verappartementisering' botst met het Antwerps...

[apache /](#)

OVER APACHE

[Over Apache](#)
[Abonnementen](#)
[Apache](#)
[Magazine](#)
[Colofon](#)
[Jobs en stages](#)

STEUN APACHE

[Mogelijkheden](#)
[Geef cadeau](#)
[Groepsabonnement](#)
[Word coöperant](#)
[Word vriend](#)

CONTACT

[Contacteer ons](#)
[Anonieme tip](#)
[Gastbijdrage insturen](#)

VOLG ONS

[Nieuwsbrief](#)
[WhatsApp](#)
[Twitter](#)
[Mastodon](#)
[Facebook](#)
[Instagram](#)
[LinkedIn](#)
[Vimeo](#)
[Soundcloud](#)
[RSS-feed](#)

Apache © 2009-2023

[Algemene Voorwaarden](#) / [Privacybeleid](#) / [Veelgestelde vragen](#) / [Inloggen](#)